

NAGRODA GIEDROYCIA

Podążają śladami Redaktora

W piątek w południe poznamy laureatów XXI edycji Nagrody „Rzeczpospolitej” im. Jerzego Giedroycia.

MAREK KOZUBAL

Nagroda jest przyznawana za pogłębianie dialogu między narodami Europy Środkowo-Wschodniej. W tym roku kapituła nominowała dziewięć osób, które rozwijają myśl redaktora „Kultury” i twórcy Instytutu Literackiego w Paryżu.

Nominowani zostali: prof. UMCS w Lublinie Iwona Hofman – badaczka „Kultury”; Wiera Meniok i Fundacja Muzeum i Festiwalu Brunona Schulza w Drohobyczu; Maria Kałamajska-Saeed – historyk sztuki, prof. Instytutu Sztuki PAN; Marek Kuchciński, były marszałek Sejmu, inicjator cyklu konferencji „Europa Karpat”; Andżelika Borys ze Związku Polaków na Białorusi, która przebywa teraz w więzieniu; Basil Kerski, dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku; Andrzej Poczobut – dziennikarz i działacz polonijny na Białorusi, przebywa w więzieniu; Maria Kalesnikawa – białoruska działaczka polityczna, jedna z liderów opozycji, również jest uwięziona; Andrzej Dynko – białoruski dziennikarz.

Nagrodę „Rzeczpospolitej” im. Jerzego Giedroycia redakcja „Rz” ustanowiła w 2001

roku, w pierwszą rocznicę śmierci znakomitego redaktora i polityka, twórcy „Kultury” i Instytutu Literackiego w Paryżu.

Wyróżnienie mogą otrzymać osoby lub instytucje kierujące się zasadami wyznawanymi przez Jerzego Giedroycia, które cechuje bezinteresowna troska o sprawy publiczne, umacnianie pozycji Polski w Europie oraz kultywowanie dobrych stosunków z narodami Europy Środkowo-Wschodniej.

O praworządność na Białorusi

W 2020 r. laureatem został Andrej Chadanowicz, białoruski poeta i tłumacz.

– Czuję się tą nagrodą szczerze wzruszony, również dlatego, że patron jest moim ziomkiem urodzonym w Mińsku, który mówił o nowych relacjach w polityce między naszymi państwami i narodami – powiedział po ogłoszeniu werdyktu kapituły.

– Te wartości podziela dzisiaj niemal każdy Białorusin myślący o europejskiej i niezależnej przyszłości swojego kraju. Jako poeta i tłumacz dziesiątek książek zdaję sobie

sprawę, że wybór kapituły może się również wiązać z tym, że przetłumaczyłem „Mury” Jacka Kaczmarskiego. Sztafetą wolności z Katalonii poprzez Polskę dotarły na Białoruś, gdzie pieśń stała się kultowa. Śpiewała ją aresztowany Siarhiej Cichanouski, a także nasza niezależna kandydatka na prezydenta Swiatłana Cichanouska, łącząca Białorusinów w walce o powrót wolności i praworządności – wskazywał.

Wyjątkowi laureaci

Pierwszym laureatem nagrody był prof. Jerzy Kłoczowski, twórca Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie. Nagrodzeni zostali też: Zbigniew Gluza i Ośrodek Karta (2002), Andrzej Przewoźnik (2003), Marek Karp i Ośrodek Studiów Wschodnich (2004), Natalia Gorbaniewska (2005), Jerzy Pomianowski (2006), Bohdan Osadczyk (2007), Krzysztof Czyżewski (2008), Zygmunt Berdychowski (2009), Agnieszka Romaszewska-Guzy (2010), Tomasz Pietrasiewicz (2011), Andrzej Nowak oraz Timothy Snyder (2012), Jan Malicki (2013), Paweł Kowal (2014), Tomas

Jerzy Giedroyc (1906–2000) był wydawcą, publicystą, politykiem i działaczem emigracyjnym. W 1946 r. założył we Francji Instytut Literacki, w którym wydawał m.in. miesięcznik „Kultura”

KAPITUŁA NAGRODY „RZECZPOSPOLITEJ” IM. JERZEGO GIEDROYCIA

W skład kapituły wchodzi:

Bogumiła Berdychowska, Zygmunt Berdychowski, Czesław Bielecki, ks. Adam Boniecki, Bogusław Chrabota (przewodniczący), Krzysztof Czyżewski, Adam Eberhardt, Grzegorz Gauden, Zbigniew Gluza, przedstawiciel Instytutu Wielkiego Księstwa Litewskiego, Adolf Juzwenko, Mykoła Kniażycki, Paweł Kowal, Irena Lasota, Tomasz

Makowski, Jacek Majchrowski, Jan Malicki, Myroslaw Marynowycz, Andrzej Nowak, Krzysztof Piesiewicz, Tomasz Pietrasiewicz, Agnieszka Romaszewska-Guzy, Wojciech Sikora, Radostaw Sikorski, Timothy Snyder, Andrzej Sulima Kamiński, Leon Tarasewicz, Tomasz Venclova, Andrej Chadanowycz, Hanna Wawrowska (sekretarz).

–koz

Venclova i Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego (2015), Bogumiła Berdychowska i Myroslaw Marynowych (2016), Andrzej Sulima Kamiński i Leon Tarasewicz (2017) oraz Adolf Juzwenko (2018).

W 2019 r. laureatami zostali prezydent Krakowa prof. Ja-

cek Majchrowski oraz ukraiński dziennikarz i polityk Mykoła Kniażycki. Otrzymali ją za „budowanie więzów pomiędzy Polską i Ukrainą, szczególnie Krakowem i Lwowem, konsekwentne popieranie współpracy polsko-ukraińskiej na szczeblu państwowym i samo-

rządowym, wspieranie inicjatyw kulturalnych nakierowanych na współczesne odczytanie wspólnego dziedzictwa”.

Tegoroczna gala ogłoszenia nagrody ze względu na pandemię będzie online. Można ją zobaczyć 17 grudnia 2021 r. o godz. 12 na stronie rp.pl. /©